

ŽILINSKÁ UNIVERZITA V ŽILINE

UNIVERZITA TRETIEHO VEKU

**O VÝZNAMNOM AKADEMICKOM
MALIAROVI A RYTICOVI RUDOLFOVI
CIGÁNIKOVI**

Vypracoval: Jozef Duraj

Rok – 2022 / 2023

Vzdelávací program – ZBERATEĽSTVO

Semester 2

Ročník U3V

Akademický maliar **Rudolf Cigánik** sa narodil 10.januára 1961. Po ukončení štúdia strednej umelecko-priemyselnej školy v Kremnici sa nevydal na dráhu umelca, ale jeho kroky smerovali do Bojnickej ZOO, kde nastúpil ako krmič divej zveri. Po absolvovaní povinnej vojenskej služby si v roku 1984 podal prihlášku na vysokú školu výtvarných umení. Dostal sa pod krídla majstra Albína Brunovského na odbor knižná ilustrácia, ktorú úspešne ukončil v roku 1990 , ako akademický maliar. Pôsobil ako asistent na Vysokej škole múzických umení na oddelení grafiky a tiež, ako pedagóg na ZUŠ Ladislava Stančka v Prievidzi a ZUŠ v Handlovej.

Jeho umelecká tvorba má široký záber venuje sa medailérstvu, voľnej grafike , maľbe, knižnej ilustrácii a príležitostne aj sochárskej tvorbe.

Po osamostatnení Slovenska dostal príležitosť využiť svoje skúsenosti s technikou oceľorytiny a realizovať sa v umeleckej disciplíne , ktorá sa stala v jeho tvorbe dominantnou. Je ňou tvorba poštových známok. Do známkovej tvorby vstúpil v roku 1993 vytvorením rytiny emisie Bienále ilustrácii Bratislava.

Prvou samostatne realizovanou emisiou poštovej známky bolo v roku 1996 známka **Jozef Cíger Hronský**.

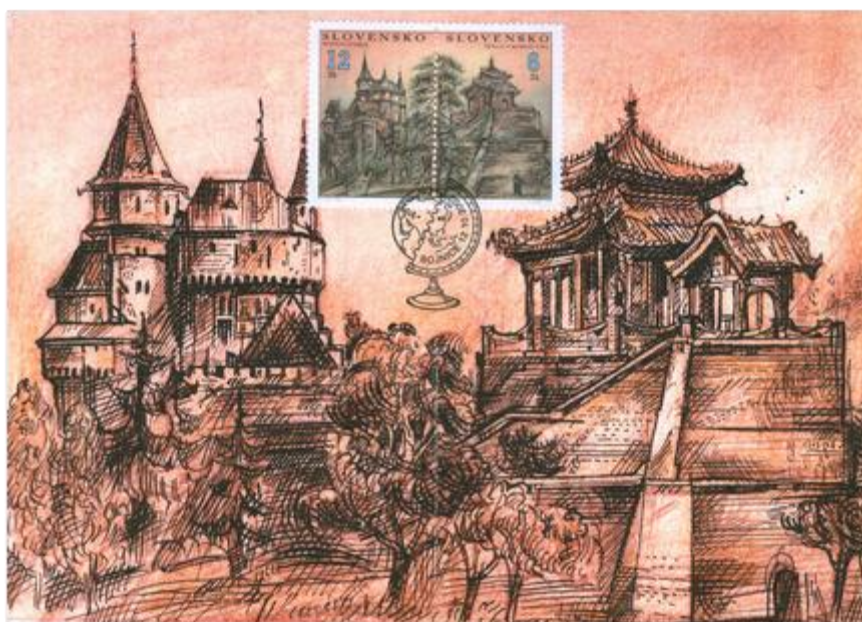
Doteraz zrealizoval 140 emisii poštových známok, či už ako autor rytín známok, obálok prvého dňa /FDC/, ale aj výtvarných návrhov. Mnohé z nich ho preslávili nielen na území Slovenska.

Prvým významným zahraničným ocenením Rudolfa Cigánika na poli známkovej tvorby bolo získanie ocenenia najkrajšia známka sveta v súťaži Grand Prix de Exposition WIPA vo Viedni v roku 2002 za poštovú známku **Dejiny poštového práva**, na ktorej spolupracoval s profesorom Dušanom Kállayom.

Nepovšimnuté nezostalo ani jeho výtvarné spracovanie spoločného vydania s Čínou **Terasy v Handame** a Bojnický zámok v roku 2002, ktoré zvíťazilo v konkurencii ďalších výtvarníkov zo Slovenska aj Číny.

Túto emisiu v Číne pripomína pamätná tabuľa s reliéfnym vyobrazením týchto nadrozmerne zväčšených známok, ktorá bola pri príležitosti inaugurácie známky osadená v meste Handam.

Aj v ďalších rokoch viaceré poštové známky, ktorých autorom, spoluautorom je **Rudolf Cigánik**, získali prestížne domáce i zahraničné ocenenia, ale ako sám

hovorí „**Najväčšia žatva bola v roku 2019** „ Táto metafora patrí rekordnému počtu ocenení harčeka poštovej známky.

Umenie: **Ladislav Bielik – Muž s odhalenou hrud'ou.**

Vytvorená bola v spolupráci s autorom grafického dizajnu Vladislavom Roztokom, v roku 2018.

Už v roku jej vydanie získala prvé domáce ocenenia

„**Krištáľovú známku**“ generálneho riaditeľa Slovenskej pošty a.s za najlepšiu emisiu roku 2018 a cenu ministra dopravy a výstavby SR za najlepšiu rytinu známky roku 2018.

V nasledujúcom roku sa umiestnila v súťaži o najkrajšiu známku Európskej únie v Bruseli **GRAND PRIX ART PHILATÉLIQUE na 2 mieste.**

Zároveň sa táto známka umiestnila v súťaži o najkrajšiu známku sveta v Madride. 1. miesto v kategórii najlepšia príležitostná tlač roku 2018 a na dvoch a troch miestach v kategóriách.

Najkrajší hárček sveta roku 2018 a najkrajšia rytá poštová známka roku 2018. V tom istom roku sa ešte umiestnila na 3 mieste v súťaži o najkrajšiu známku sveta **GRAND PRIX de LEXPOSITIAN WIPA** vo Viedni.

* 001968

Napokon v roku 2020 získal Rudolf Cigánik za toto dielo od ministra dopravy a výstavby SR oceniť, ako najkrajší hárček poštovej známky vydaný v roku 2018 – 2020 pribudla cena ministra dopravy a výstavby SR za najlepšiu rytinu poštovej známky umenie: **Ladislav Vychodil** a tento svoj úspech opäť zopakoval aj v roku 2021 , tentokrát za najlepšiu rytinu poštovej známky emisie umenie : **Mathäus Merian**. Jeho talent vyniká aj napriek určitým obmedzeniam , ktoré sú špecifické pre známkovú tvorbu, či už ide o vopred určený formát, alebo témy emisných radov. Prejavuje sa v technickej dokonalosti rytín, excelentnou kresbou, netradičným stvárňovaním motívov a expresivitou.

Záver :

Rudolf Cigánik sa v známkovej tvorbe prejavuje nielen , ako rytec, ale aj ako autor vlastných návrhov na známku.

Prvá autorský vytvorená známka je portrét J.C. Hronského, nasledovali emisie Ľudové zvyky – zbieranie rosy. Úspechy slovenských športovcov na OH v Atlante, portrét na známke Š. Moyses a i nedávno vydaná emisia k výročiu vzbury v Kragujevci. V návrhoch sa prejavuje tvorivosť , objavnosť v kladení netypických známkových riešení a snaha o sugestívnejší prejav v tvorbe známky, ako odraz výrazových prostriedkov autorovej voľnej tvorby.

Zoznam použitej literatúry:

- Poštové známky a Slovensko
- Slovenska pošta a.s.
- Encyklopédia Slovenska

- Poštové múzeum Banská Bystrica